

BARANYA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Felsőegerszeg Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete részére

elektronikus úton továbbítva

Iktatószám: BA/4/01049-1/2021.

Tárgy: Törvényességi felhívás az egyes
szociális és gyermekvédelmi ellátásokról
szóló 2/2020. (II.6.) számú
önkormányzati rendeletrre

Ügyintéző: Ratting Csilla

Elérhetőség: 72-795-807

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Alaptörvény 34. cikk (4) bekezdésében biztosított törvényességi felügyeleti jogkörben, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.) 132. §-ban biztosított hatáskörömben megvizsgáltam Felsőegerszeg Község Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) számú önkormányzati rendeletét (továbbiakban: Ör.), amely miatt az Möt.v. 132. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az alábbi

törvényességi felhívást

teszem.

1. A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (továbbiakban: JsZR.) 54. § (1) bekezdése értelmében a nem eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotott rendelet bevezető részében egyértelműen meg kell jelölni a jogszabály egyes rendelkezéseinek a megalkotásához szükséges valamennyi olyan felhatalmazó rendelkezést, amely alapján a rendeletet kiadják.

A JsZR. 55. § (1) bekezdése szerint az önkormányzati rendelet bevezető részében a felhatalmazó rendelkezés mellett meg kell jelölni a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezéseket is. Mind a felhatalmazó rendelkezés, mind pedig a feladatkört megállapító rendelkezés pontos megjelölése érvényességi kelléke az önkormányzati rendeletnek.

A JsZR. 54. § (5) bekezdése szerint az önkormányzati rendelet bevezető részének a megszövegezésekor az önkormányzat feladatköröként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés megfelelő pontját, a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését vagy más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését kell feltüntetni.

A feladatkört az MÖtv. 13. § (1) bekezdés 8a. pontja adja, mely szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg.

Az ÖR. felhatalmazó rendelkezésként a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) 132. § (4) bekezdésére, feladatkörként az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésére, illetve az MÖtv. 13. § (1) bekezdés 8. pontjára is tévesen hivatkozik.

A fentiek értelmében az ÖR. bevezető részében javasoljuk, hogy a képviselő-testület attól függően, hogy mit kíván szabályozni, felhatalmazó rendelkezésként hivatkozzon az Sztv. 10. § (1) bekezdésére, a 26. §-ára, 32. § (1) bekezdés b) pontjára, a 32. § (3) bekezdésére, a 48. § (4) bekezdésére, a 92. § (2) bekezdésére, a 115. § (3) bekezdésére és a 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjára, feladatkörként pedig az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjára és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjára.

2. Az ÖR 1. §-a rögzíti a rendelet célját, viszont a JsZR. 51. §-a alapján az önkormányzati rendelet nem tartalmazhat preambulomot, nem határozhatja meg szabályozása jogpolitikai célját és általános elveit sem, így e szakasz hatályon kívül helyezése szükséges.

3. Az ÖR. 2.§-a rögzíti a rendelet hatályát, utalva Felsőegerszeg Község Önkormányzatának közigazgatási területére és az Szt. személyi hatályt tartalmazó rendelkezéseire.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Jat.) meghatározza a jogszabályok személyi és területi hatályára vonatkozó rendelkezéseket, amelyekre Jat. 6. § (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletben csak akkor kell kitérni, ha az eltér a Jat.-ban, illetve az Szt.-ben meghatározott hatálytól, mely jelen esetben nem áll fenn, ezért e rendelkezések hatályon kívül helyezése is indokolt.

4. A 7. § (2) bekezdése értelmében évente legfeljebb hat alkalommal, eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorúlnak, feltéve, hogy a kérelmező egy főre számított havi családi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át.

Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint évente legfeljebb két alkalommal, eseti jelleggel rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket is, akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások (így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások) anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy egy főre számított havi családi jövedelmük nem haladja meg a (2) bekezdésben foglalt jövedelemhatár kétszeresét.

A Sztv. 7. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti. Fentiek alapján a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére minden olyan esetben nyújtani kell az ellátást, amikor a kérelmező a rászorultsági feltételeknek megfelel. Éves szinten maximalizálni a rendkívüli települési támogatás igénybevételét jogsértő. A képviselő-testület ezen rendelkezése az Sztv. szabályaival ellentétesen olyan módon határozta meg a támogatás juttatásának a feltételeit, hogy annak következtében a létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan, tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek ellátatlanul maradhatnak, ezért ezen rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

5. Az Ör. 8. §-ában szabályozott szülési támogatás és a 11. §-ában szabályozott temetési támogatás nem szociális szempont szerinti szabályozása, jelen esetben a „jövedelemtől függetlenül” való megállapítása ellentétes az Sztv. 25. § (3) bekezdés b) pontjában, illetve a 26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel.

A Kúria a Köf.5014/2019/3. számú határozatában jelen ügyhöz hasonló szabályozás kapcsán rámutatott arra, hogy az Sztv. által intézményesített települési támogatásként az önkormányzat ilyen támogatási tartalmat jogszerűen nem határozhat meg, mert az magasabb szintű jogszabállyal ütközik.

Előzőekben kifejtettek alapján e jövedelemre tekintet nélkül megállapított támogatásokat az Ör. csak abban az esetben szabályozhatja, amennyiben a felhatalmazó rendelkezések megfelelően módosításra és kiegészítésre kerülnek az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörrel - az Ör. pontos rendelkezéseire hivatkozással - vagy külön, eredeti jogalkotói jogkörben megalkotott önkormányzati rendeletben szabályozza a nem szociális rászorultsági alapon nyújtott támogatásokat.

Fentiekén túlmenően a Jat. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel is kifogásolható az Ör. 8. §-ában szabályozott szülési támogatás, *– mely szerint a szülőt a gyermek megszületését követő 6 hónapon belül benyújtott kérelmére gyermekenként 50.000 Ft rendkívüli települési támogatás illeti meg a gyermek születésével kapcsolatos kiadásokra tekintettel* – ugyanis nem rendelkezik egyértelmű szabályozási tartalommal.

A nem kellően konkrét megfogalmazásból nem tűnik ki, hogy melyik szülő jogosult a támogatásra, milyen kiadások vehetők figyelembe, illetve diszkriminatív amiatt, mert az örökbefogadó szülőket kizárja a támogatásra jogosultak köréből.

6. Az Ör. 13. § (3) bekezdése lényegében megismétli a pénzübeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A Jat. 3. § alapján nem ismételtethők meg azon rendelkezések, amelyeket magasabb szintű jogszabály szabályoz, így ezen jogszabályhely Ör.-be való beemelése nem indokolható, annak hatályon kívül helyezése szükséges.

7. Az Ör. 17. §-a értelmében az eltemettetésre köteles személy szociális rászorultsága esetén a képviselő-testület a köztemetés költségeinek megtérítését kérelemre, méltányosságból elengedheti, mérsékelheti, részletfizetési kedvezményt vagy fizetési halasztást adhat. A szociális rászorultság megítélésénél e rendeletnek a rendkívüli települési támogatásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Sztv. 48. § (4) bekezdése szerint a települési önkormányzat a rendeletében szabályozottak szerint a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.

A Szocvtv. felhatalmazása alapján a képviselő-testületnek rendeletben szabályoznia kell a köztemetés vonatkozásában felmerülő megtérítési kötelezettség szabályait. A felhatalmazás arról szól, hogy a rendeletben mi szerepeljen a köztemetés vonatkozásában. A rendeletben a különös méltánylást érdemlő körülményeket és azokat a feltételeket kell meghatározni, amelyek esetén a fizetéskönnyítés, a részleges mentesítés vagy a teljes megtérítés alkalmazható, ennek ellenére, a köztemetés vonatkozásában az Ör. nem tartalmaz egyértelmű eljárási szabályokat, nem részletezi a szociális rászorultsági feltételeket, illetve a méltányosság gyakorlásának szempontjait sem, így nem tesz eleget a Jat 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményének, illetve a Jszt. 2. §-ának sem, mely a jogszabály szövegezésével kapcsolatos alapvető kritériumként rögzíti annak egyértelműségét, ezért a szabályozás pontosítása, kiegészítése szükséges.

8. Az Sztv. 92.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében, ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat az (1) bekezdés szerinti rendeletben szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit.

Az Sztv. 86. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat köteles biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van, az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat, és az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Sztv. 132. § (4) bekezdés d) pontja értelmében a települési önkormányzat felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben szabályozza az étkeztetés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait.

Erre vonatkozó kötelezettsége ellenére az önkormányzat nem szabályozta a szociális alapszolgáltatások igénybevételének lehetőségét. Az Ör. sem a családsegítésre, sem a házi segítségnyújtásra, sem az étkezésre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, így a rendelet e tekintetben is jogsértő és kiegészítésre szorul.

Mindezekre tekintettel felhívom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakat vizsgálja meg, jogalkotási kötelezettségének a rendelet felülvizsgálatával **2021. szeptember 1.** napjáig tegyen eleget és a felhívás megtárgyalásáról Hivatalomat a Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyeleti Írásbeli Kapcsolattartó Felületén keresztül tájékoztatni szíveskedjen. Amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére nyitva álló határidő eredménytelenül telik el, Hivatalom a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt az Mötv. 132. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörben.

Pécs, 2021. július „ ”

Tisztelettel:

Dr. Horváth Zoltán kormány megbízott felhatalmazása alapján kiadmányozta

Dr. Fülöp Andrea
osztályvezető

Felsőegerszeg Község Önkormányzat Képviselő-testületének

.../.... (...) önkormányzati rendelete

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020.(II.6.) önkormányzati rendelet módosításáról

Felsőegerszeg Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, 32. § (1) bekezdés b) pontjában, 32. § (3) bekezdésében, 48. § (4) bekezdésében, 92. § (2) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet bevezető része helyébe a következő rendelkezés lép:

„Felsőegerszeg Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (4) bekezdés d) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, 32. § (1) bekezdés b) pontjában, 32. § (3) bekezdésében, 48. § (4) bekezdésében, 92. § (2) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.”

2. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 7. § (3)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Méltányosságból rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a felsőegerszegi lakosokat is, akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások (így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások) anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy egy főre számított havi családi jövedelmük nem haladja meg a (2) bekezdésben foglalt jövedelemhatár hatszorosát.

(4) A felsőegerszegi lakos, a településen életvitelszerűen tartózkodó családok és egyedül élők számára nagy anyagi megterhelést jelentő kiadásokra – például a gyermekek iskoláztatásához kapcsolódó költségek, fűtés és egyéb rezsiköltségek stb. – a képviselő-testület hivatalból, a

település minden rászoruló lakosa számára rendkívüli települési támogatást nyújthat, a (2)-(5) bekezdésben foglaltaktól eltérően is.

(5) A pénzbeli rendkívüli települési támogatás esetenkénti összege – a 8-10. §-ban foglalt kivétellel – 3.000 forinttól 30.000 forintig terjedhet.”

3. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. §

(1) A településen életvitelszerűen tartózkodó, felsőegerszegi lakos vér szerinti vagy örökbefogadó rászoruló szülőket (a továbbiakban: szülő) kérelemre gyermekenként 50 ezer forint rendkívüli települési támogatásként szülési támogatás illeti meg a gyermek a gondozásával kapcsolatos költségekre tekintettel.

(2) A szülési támogatás megállapítása szempontjából rászoruló a szülő, ha a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatszorosát.

(3) A szülési támogatást az anya vagy közös megegyezésük alapján az apa igényelheti a gyermek megszületését, három éven aluli gyermek örökbefogadása esetén az örökbefogadást követő 6 hónapon belül benyújtott kérelemmel.”

4. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként rendkívüli települési támogatás (a továbbiakban: temetési támogatás) nyújtható annak a Felsőegerszeg községben életvitelszerűen tartózkodó felsőegerszegi lakosnak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott, ha a temetési költségek viselésére a saját, illetve családja létfenntartása veszélyeztetése nélkül nem képes. Létfenntartást veszélyeztet a temetési költségek viselése, amennyiben az eltemettető családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszerezését.”

5. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 13. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A lakásfenntartási települési támogatást havonta utólag kell a képviselő-testület döntése szerint a szolgáltatónak vagy a kérelmezőnek kifizetni.”

6. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. §

Az eltemettetésre köteles személy szociális rászorultsága esetén a képviselő-testület a köztemetés költségeinek megtérítését kérelemre, különös méltánylást érdemlő körülmény fennállása esetén elengedheti, mérsékelheti, részletfizetési kedvezményt vagy fizetési halasztást adhat. Különös méltánylást érdemlő körülmény a kedvezmény megállapítása szempontjából, ha a kérelmező háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg.”

7. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet 18. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ellátások iránti kérelmet írásban kell benyújtani az önkormányzati hivatalhoz. A kérelemben nyilatkozni kell a kérelmező és családja, lakásfenntartási települési támogatás esetén a háztartás havi jövedelmének nettó összegéről, a 8-9. §-ban és a 11. §-ban foglalt eseteket kivéve csatolni kell a kérelem beadását megelőző havi jövedelmet igazoló dokumentumokat is.”

8. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet V. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„V. Fejezet

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások”

9. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet V. Fejezete a következő 7. alcímmel egészül ki:

„7. Étkeztetés

19/A. §

(1) Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. A 70. életévét betöltött személy életkora alapján jogosulttá válik az étkeztetés igénybe vételére. Az egészségi állapottal összefüggő okot, a fogyatékoságot, pszichiátriai betegséget és szenvedélybetegséget orvosi igazolással, a hajléktalanságot nyilatkozattal kell igazolni.

(2) Az önkormányzat az étkeztetést Sásd Város Önkormányzatával kötött feladatátvállalási megállapodással biztosítja.”

10. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet V. Fejezete a következő 8. alcímmel egészül ki:

„8. Házi segítségnyújtás

19/B. §

Az önkormányzat a házi segítségnyújtásról a Sásdi Szociális Társulásban való részvétellel, a Sásdi Szociális Szolgálat útján gondoskodik.”

11. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet a 20. §-át megelőzően a következő VI. Fejezet címmel egészül ki:

„VI. Fejezet

Záró rendelkezések ”

12. §

Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet

- a) 7. § (2) bekezdésében az „Évente legfeljebb hat alkalommal, eseti” szövegrész helyébe az „Eseti” szöveg,
- b) 9. § (1) bekezdésében a „helyi” szövegrész helyébe a „települési” szöveg és a „tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő” szövegrész helyébe a „tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó” szöveg

lép.

13. §

Hatályát veszti az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendelet

- a) 1. alcím címe,
- b) 1. § (1) bekezdése,
- c) 2. §-a,
- d) 10. § (1) bekezdésében a „2 évente egyszer” szövegrész,

e) 16. § (3) bekezdése.

14. §

Ez a rendelet 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

Indokolás

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § szerint a döntéshozót tájékoztatni kell a javasolt szabályozás szükségességéről, továbbá ismertetni kell a jogi szabályozás várható hatásait. A jogszabály tervezetét a következők szerint indokolom.

A Baranya Megyei Kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálta Meződ Község Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 2/2020. (II.6.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Ör.), abban több esetben jogalkotás szabályaival és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.) foglaltakkal ellentétes rendelkezést talált, amely miatt törvényességi felhívást tett.

Javaslom, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakkal a képviselő-testület értsen egyet, az abban szereplő hiányosságok és jogsértő szabályozás felülvizsgálatával, a rendelet módosításával tegyen eleget kötelezettségének.

A feltárt jogszabálysértések, egyben a kiküszöbölésükre tett intézkedések a következők.

1. „A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (továbbiakban: JsZR.) 54. § (1) bekezdése értelmében a nem eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotott rendelet bevezető részében egyértelműen meg kell jelölni a jogszabály egyes rendelkezéseinek a megalkotásához szükséges valamennyi olyan felhatalmazó rendelkezést, amely alapján a rendeletet kiadják.”

A módosításban a jogalkotási, jogszabály-szerkesztési szabályoknak megfelelően újrafogalmazzuk a rendelet bevezető részét, az alaptörvény, az önkormányzati törvény és a szociális törvény megfelelő rendelkezéseire hivatkozva.

2. „A JsZR. 51. §-a alapján az önkormányzati rendelet nem tartalmazhat preambulomot, nem határozhatja meg szabályozása jogpolitikai célját és általános elveit sem.”

Hatályon kívül helyezzük az érintett rendelkezést.

3. „A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Jat.) meghatározza a jogszabályok személyi és területi hatályára vonatkozó rendelkezéseket, amelyekre a Jat. 6.§ (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletben csak akkor kell kitérni, ha az eltér a Jat.-ban, illetve az Szt.-ben meghatározott hatálytól, mely jelen esetben nem áll fenn.”

Hatályon kívül helyezzük az Szt. rendelkezéseire való utalást (magyar állampolgárok, bevándoroltak, letelepedettek stb.), és azt a kitétel, hogy a rendeletben foglalt ellátásokra a településen élők jogosultak. Ez utóbbi rendelkezést azért sem szabad alkalmaznunk, mivel a Szt. 7. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti. Tehát a rendkívüli támogatásból sem a hajléktalant, sem a településre be nem jelentkezett vagy ott egyébként nem élő személyt nem lehet kizárni. Más a helyzet a rendszeres támogatások és a rendkívüli támogatás különleges élethelyzetekre szabályozott formáinál (pl. szülési, temetési támogatás), mivel itt nincs szándékában a képviselő-testületnek azokra a személyekre is alkalmazni a szabályozást, akiknek a rászorultságával, tényleges és ellenőrizhető anyagi helyzetével nincs tisztában.

4. „A Szt. fent említett „7. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti. Fentiek alapján a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdőszemélyek részére minden olyan esetben nyújtani kell az ellátást, amikor a kérelmező a rászorultsági feltételeknek megfelel. Éves szinten maximalizálni a rendkívüli települési támogatás igénybevételét jogsértő. A képviselő-testület ezen rendelkezése az Sztv. szabályaival ellentétesen olyan módon határozta meg a támogatás juttatásának a feltételeit, hogy annak következtében a létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan, tartósan létfenntartási gondokkal küzdőszemélyek ellátatlanul maradhatnak, ezért ezen rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.”

A módosítás szerint éves korlát nélkül a rendkívüli támogatást (annak alapesete, tehát a főként kérelemre nyújtott eseti segély) alacsony jövedelmére való tekintettel az kaphatja, akinek az egy főre jutó havi jövedelme a nyugdíjminimum 130 %-a (37.050 forint) alatt van. Amennyiben a kérelmezőnél valamilyen rendkívüli méltánylást érdemlő váratlan kiadás merült fel – például elemi kár, betegség, munkaképtelenség, gyermekneveléssel kapcsolatos rendkívüli kiadás stb. – az ennél magasabb, de 222.300 forintot el nem érő jövedelemmel rendelkező is kaphat segítséget.

5. „Az Ör. 8. §-ában szabályozott szülési támogatás és a 11. §-ában szabályozott temetési támogatás nem szociális szempont szerinti szabályozása, jelen esetben a „jövedelemtől függetlenül” való megállapítása ellentétes az Sztv. 25. §(3) bekezdés b) pontjában, illetve a

26. §-ában meghatározott rászorultsági elvvel. A Kúria a Köf.5014/2019/3. számú határozatában jelen ügyhöz hasonló szabályozás kapcsán rámutatott arra, hogy az Sztv. által intézményesített települési támogatásként az önkormányzat ilyen támogatási tartalmat jogszerűen nem határozhat meg, mert az magasabb szintű jogszabállyal ütközik.”

A két, jelenleg normatív módon szabályozott ellátással az önkormányzat azt kívánta elkérni, hogy a méltánylandó, sajátos élethelyzetbe – gyermek születése, illetve haláleset a családban – került, arra rászoruló felsőegerszegiek segítségére számíthassanak. A szabályozás átalakításával mindezek a formák fennmaradnak, azonban a rászorultság feltételeit jövedelemvizsgálattal is kiegészítjük. A viszonylag magas összegben, 171.000 forintban megállapított jövedelmi feltétel a helyi jövedelmi viszonyokhoz képeset lett megállapítva, elegendő lehet ahhoz, hogy minden rászoruló jogosult legyen a támogatásokra.

”Fentiekén túlmenően a Jat. 2. §(1) bekezdésére figyelemmel is kifogásolható az Ör. 8. §-ában szabályozott szülési támogatás, – mely szerint a szülőt a gyermek megszületését követő 6 hónapon belül benyújtott kérelmére gyermekenként 50.000 Ft rendkívüli települési támogatás illeti meg a gyermek születésének kapcsolatos kiadásokra tekintettel – ugyanis nem rendelkezik egyértelmű szabályozási tartalommal. A nem kellően konkrét megfogalmazásból nem tűnik ki, hogy melyik szülő jogosult a támogatásra, illetve diszkriminatív amiatt, mert az örökbefogadó szülőket kizárja a támogatásra jogosultak köréből.”

A módosításban a szülési támogatás feltételeit, az örökbefogadó szülőkre is kitérve, részletesebben szabályozzuk.

6. „Az Ör. 13. § (3) bekezdése lényegében megismétli a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006.(III.27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében foglaltakat. A Jat. 3. § alapján nem ismételtethők meg azon rendelkezések, amelyeket magasabb szintű jogszabály szabályoz.”

A rendelkezés újraszabályozásával a hangsúly átkerül a kifizetés formájának - szolgáltatóhoz történő utalás vagy pénzbeli kifizetés a testület döntése szerint - szabályozására.

7. ”A Szocvtv. felhatalmazása alapján a képviselő-testületnek rendeletben szabályoznia kell a köztemetés vonatkozásában felmerülő megtérítési kötelezettség szabályait. A felhatalmazás arról szól, hogy a rendeletben mi szerepeljen a köztemetés vonatkozásában. A rendeletben a különös méltánylást érdemlő körülményeket és azokat a feltételeket kell meghatározni, amelyek esetén a fizetéskönnyítés, a részleges mentesítés vagy a teljes megtérítés alkalmazható, ennek ellenére, a köztemetés vonatkozásában az Ör. nem tartalmaz egyértelmű

eljárási szabályokat, nem részletezi a szociális rászorultsági feltételeket, illetve a méltányosság gyakorlásának szempontjait sem, így nem tesz eleget a Jat 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményének, illetve a Jszt. 2. §-ának sem, mely a jogszabály szövegezésével kapcsolatos alapvető kritériumként rögzíti annak egyértelműségét, ezért a szabályozás pontosítása, kiegészítése szükséges.”

A jelenleg hatályos rendeletnek a köztemetés költségei megtérítésével kapcsolatos méltányossági (elengedés, részletfizetés stb.) szabályai egyszerűen, a rendkívüli támogatásokra történő visszautalással kerültek megállapításra. Annak érdekében, hogy eleget tegyünk a normavilágosság és egyértelműség követelményének, ebben az esetben külön jövedelmi feltételt írunk elő.

8. „Az Sztv. 92.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében, ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat az (1) bekezdés szerinti rendeletben szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit és a szociális alapszolgáltatások igénybevételének lehetőségét.”

„Az Sztv. 132. § (4) bekezdés d) pontja értelmében a települési önkormányzat felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben szabályozza az étkeztetés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait. Erre vonatkozó kötelezettsége ellenére az önkormányzat nem szabályozta a szociális alapszolgáltatások igénybevételének lehetőségét. Az Ör. sem a családsegítésre, sem a házi segítségnyújtásra, sem az étkezésre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, így a rendelet e tekintetben is jogsértő és kiegészítésre szorul.”

A módosításban szabályozzuk az étkeztetés jogosultsági szabályait, ugyanakkor az egyéb szabályozást, mivel az étkeztetést feladatátadási megállapodással Sásd nyújtja, a házi segítségnyújtást pedig társulásban látjuk el, így az már fenntartói hatáskör, Sásd rendelete tartalmazza.

Kérem a fentiek szerint a módosítás elfogadását. A szabályozás várható következményei az alábbiak:

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:

Mivel a szabályozás átalakítása részben a jogalkotás szabályainak, részben az ágazati jogszabály rendelkezéseinek való megfelelést szolgálja, nem változtatja meg alapvetően a képviselő-testületnek a szociális ellátásokról alkotott elveit, nem várható a közösségre gyakorolt jelentős hatás. Nincs hatása a tervezetnek sem a gazdaságra, sem az önkormányzat gazdálkodására.

Környezeti és egészségügyi következmények: nem ismert.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: nem ismert.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A képviselő-testület – amennyiben a törvényességi felhívásban foglaltakat elfogadja – köteles felülvizsgálni a rendeletét, és a jogszabálysértést megszüntetve elfogadni a szociális ellátásokat szabályozó módosított rendeletet.